

Forslag fra
LGBT Danmark, Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
til
Lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister
(Tildeling af nyt personnummer til personer under 18 år,
der oplever sig som tilhørende det andet køn)

§ 1

I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 9. januar 2013, som ændret ved § 10 i lov nr. 494 af 21. maj 2013, § 1 i lov nr. 622 af 12. juni 2013, lov nr. 311 af 29. marts 2014, lov nr. 752 af 25. juni 2014, § 15 i lov nr. 252 af 2. juni 2014, § 3 i lov nr. 1488 af 23. december 2014, lov nr. 545 af 29. april 2015 og § 12 i lov nr. 742 af 1. juni 2015 foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 6 slettes ”Det er endvidere en betingelse, at den pågældende på ansøgningstidspunktet er fyldt 18 år.”

2. I § 3 indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:

”Stk. 7. En person, der er fyldt 15 år kan selvstændigt ansøge om juridisk kønsskifte. Er personen ikke fyldt 15 år, indgives ansøgningen af myndighedsindehaveren.”

Stk. 7 og 8 bliver herefter stk. 8 og 9.

3. I § 26, stk. 4, ændres ”§ 3, stk. 8” til: ”§ 3, stk. 9”.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juni 2017.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formålet med lovforslaget

Formålet med lovforslaget er at gøre det muligt, at personer under 18 år, som oplever et misforhold mellem det biologiske køn og det køn, som de pågældende oplever at tilhøre og identificerer sig med, kan opnå juridisk kønsskifte. Det foreslås således, at juridisk kønsskifte kan opnås ved indgivelse af skriftlig ansøgning om nyt personnummer, hvoraf det fremgår, at ansøgningen er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn.

2. Lovforslagets baggrund

Forslagsstillerne ønsker med lovforslaget at gøre det muligt, at børn og unge under 18 år kan opnå juridisk kønsskifte på samme måde, som personer over 18 år i dag har mulighed for. Dette foreslås gennemført med sletning af sidste sætning i § 3, stk. 6, der lyder: ”Det er endvidere en betingelse, at den pågældende på ansøgningstidspunktet er fyldt 18 år.”

Juridisk kønsskifte for personer over 18 år blev indført med vedtagelsen af lovforslag L 182 den 11. juni 2014 og udmøntet ved lov nr. 752 af 25. juni 2014 om ændring af lov om Det Centrale Personregister med ikrafttrædelse den 1. september 2014.

Gennem de senere år har der været stigende opmærksomhed på og erkendelse af, at også børn og unge – ja helt ned til omkring 3-års alderen – oplever sig som tilhørende det modsatte køn i forhold til det køn, de fik tildelt ved fødslen. Det ses bl.a. af det stadig stigende antal af unge under 18 år, som frekventerer Sexologisk Klinik.

Disse børn og unge lider meget i dagligdagen på grund af uoverensstemmelse mellem deres officielt registrerede køn, fornavn og personnummer, og det køn, som de identificerer sig som, og deres kønsudtryk.

Den hjælp og støtte, de kan få på Sexologisk Klinik, kan hjælpe dem til at blive afklarede om deres kønsidentitet, men hjælper ikke på de daglige problemer uoverensstemmelsen medfører.

Uoverensstemmelsen mellem den officielle registrering af disse børn og unge og deres kønsudtryk medfører mange problemer og ydmygelser i dagligdagen både for børnene og de unge og for deres forældre. Igen og igen er de nødsaget til at forklare, hvorfor der er denne uoverensstemmelse. Det gælder f.eks. ved indmeldelse i sports- og ungdomsklubber, ved lægebesøg, biblioteksbesøg, rejser til udlandet m.v.

Forældrene, der jo er voksne, kan forklare om grunden til uoverensstemmelsen, men for børn og unge kan det svært og nærmest traumatisk igen og igen at skulle forklare derom. Og i mange tilfælde sker det offentligt omgivet af andre (i denne sammenhæng uvedkommende) personer.

Både hos disse børn og unge og deres forældre er det juridiske kønsskifte et stort ønske.

At det juridiske kønsskifte er en stor hjælp, synes dokumenteret alene ved, at 426 voksne pr. 31. august 2016 har fået juridisk kønsskifte siden muligheden startede den 1. september 2014.

Det juridiske kønsskifte vil forhindre mange problemer for disse børn og unge og for deres forældre, idet der vil blive overensstemmelse mellem disse børn og de unges kønsidentitet og kønsudtryk og oplysningerne på deres sundhedskort, pas og legitimationskort for unge under 18 år. Tilsvarende vil der også blive overensstemmelse mellem registreringerne i børnehaver og skoler, hvilket også vil medvirke til at give disse udsatte børn og unge en lettere dagligdag.

Da det juridiske kønsskifte er uafhængigt af udredningen og behandlingen af disse børn og unge på Sexologisk Klinik, er det uden betydning hvor megen viden, der aktuelt er om børns og unges kønsidentitetsproblemer.

Hvis et barn eller en ung i løbet af barndommen, ungdommen og puberteten skulle fortryde det juridiske kønsskifte, er der ingen skade sket.

Det juridiske kønsskifte er jo fuldt reversibelt, idet de efter ansøgning kan få gentildelt deres oprindelige personnummer.

Der er derfor ikke nogen betænkeligheder ved at gøre det muligt, at personer under 18 år, som oplever et misforhold mellem det biologiske køn og det køn, som de pågældende oplever at tilhøre og identificerer sig med, kan opnå juridisk kønsskifte.

Da det er almindeligt, at børn i Danmark inden skolestart er i børnehave, og at skolestarten begynder i 5 års alderen, bør det være muligt for få juridisk kønsskifte inden børnene starter i børnehaven og inden deres skolestart, således at der er overensstemmelse mellem deres kønsudtryk og kønsidentitet og deres officielt registrerede fornavn, køn og personnummer. Der bør derfor ikke være nogen nedre aldersgrænse for juridisk kønsskifte.

Unge bør fra de er fyldt 15 år selv kunne ansøge om juridisk kønsskifte.

15 år er alderen, hvor unge jf. sundhedsloven skal inddrages i deres behandling og give informeret samtykke til en behandling. Derfor synes det rimeligt, at de også selv kan ansøge om juridisk kønsskifte.

LGBT Danmarks forslag af 3. oktober 2016 til Lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister. (Tildeling af nyt personnummer til personer under 18 år, der oplever sig som tilhørende det andet køn).

Børn og unge under 15 år skal kunne få juridisk kønsskifte, idet myndighedsindehaveren indgiver ansøgningen.

Der henvises yderligere til, at Malta og Norge, som det fremgår herunder, i henholdsvis 2015 og 2016 indførte juridisk kønsskifte for børn og unge.

Malta vedtog den 1. april 2015 en lov om kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika uden en nedre grænse for juridisk kønsskifte:

”3. Alle personer, der borgere i Malta, har ret til

(a) anerkendelse af deres kønsidentitet,

(b) fri udvikling af deres person i henhold til deres kønsidentitet,

Mindreårige

7. De personer, der har forældremyndigheden over den mindreårige eller er vejleder for den mindreårige, kan indgive en ansøgning til civilretten (Voluntary Jurisdiction Section) med anmodning om, at retten ændrer den registrerede kønsbetegnelse og fornavnet på den mindreårige, således at de svarer til den mindreåriges kønsidentitet.”

(Oversat fra TGEU's gengivelse af loven).

<http://tgeu.org/wp-content/uploads/2015/04/Final-Gender-Identity-Gender-Expression-and-Sex-Characteristics-Act.doc>

Norge vedtog den 6. juni 2016 en lov om juridisk kønsskifte med en nedre aldersgrænse 6 år, der er begrundet med, at de unge så kunne få overensstemmelse mellem deres officielle registrering og deres kønsidentitet og kønsudtryk inden de begyndte i skolen:

”§ 4 Endring av juridisk kjønn for barn

Barn som har fylt 16 år kan selv søke om endring av juridisk kjønn.

Barn mellom 6 og 16 år må søke om endring av juridisk kjønn sammen med den eller de som har foreldreansvar for barnet. Dersom foreldre har felles foreldreansvar, men søknaden fremmes sammen med bare en av dem, kan det juridiske kjønn likevel endres dersom dette er til barnets beste.

Søknad om endring av juridisk kjønn for barn under 6 år fremmes av den eller de som har foreldreansvar for barnet. Barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter om det saken gjelder, skal informeres og gis mulighet til å uttale seg før søknaden fremmes. Det er et vilkår for endring at barnet har en medfødt usikker somatisk kjønnsutvikling. Søker må legge frem dokumentasjon på tilstanden fra helsepersonell.”

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Vedtak/Beslutninger/Lovvedtak/2015-2016/vedtak-201516-071/>

3. Forslaget om tildeling af nyt personnummer til personer under 18 år, der oplever at tilhøre det andet køn

3.1. Gældende ret

Juridisk kønsskifte for personer over 18 år blev indført med vedtagelsen af lovforslag L 182 den 11. juni 2014 og udmøntet ved lov nr. 752 af 25. juni 2014 om ændring af lov om Det Centrale Personregister med ikrafttrædelse den 1. september 2014.

”§ 3, stk. 6. Økonomi- og Indenrigsministeriet tildeler efter skriftlig ansøgning nyt personnummer til en person, som oplever sig som tilhørende det andet køn. Tildeling af nyt personnummer er betinget af, at den pågældende afgiver en skriftlig erklæring om, at ønsket om nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, og at den pågældende efter en refleksionsperiode på 6 måneder fra ansøgningstidspunktet skriftligt bekræfter sin ansøgning. Det er endvidere en betingelse, at den pågældende på ansøgningstidspunktet er fyldt 18 år.”

3.2. Lovforslagets indhold

Ved lovforslaget foreslås, at det fremover bliver muligt at tildele nyt personnummer til personer under 18 år, som oplever sig som tilhørende det andet køn, ligesom personer over 18 år har mulighed for.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget forventes ikke at få økonomiske og administrative konsekvenser af betydning for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget om tildeling af nyt personnummer til personer under 18 år, som oplever sig selv som tilhørende det andet køn, har positive konsekvenser for de børn og unge, som ønsker et juridisk kønsskifte og disses forældre. Mange situationer vil blive lettere for dem, når der er overensstemmelse mellem disse børns og unges fornavn, køn og personnummer og deres kønsidentitet og kønsudtryk.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Forslaget har positive administrative konsekvenser både for børn og unge under 18 år, som ønsker et juridisk kønsskifte, og for deres forældre. Mange situationer vil således blive lettere, når der er overensstemmelse mellem deres kønsudtryk og kønsidentitet og deres officielt registrerede fornavn, køn og personnummer.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Ved sletning af den sidste sætning i § 3, stk. 6 ”Det er endvidere en betingelse, at den pågældende på ansøgningstidspunktet er fyldt 18 år.” indføres der hjemmel til, at børn og unge under 18 år, som oplever sig som tilhørende det andet køn, kan tildeles nyt personnummer på samme måde, som personer over 18 år i dag kan få tildelt nyt personnummer.

Til nr. 2.

Indsættelse af et nyt stk. 7 giver personer, der er fyldt 15 år, ret til selvstændigt at ansøge om juridisk kønsskifte, medens det for børn og unge under 15 år kræves, at det er myndighedsindehaveren, der indgiver ansøgningen.

Til nr. 3.

Ændringen i § 26 stk. 4, at § 3, stk. 8 bliver til § 3, stk. 9, er en konsekvens af indsættelsen af det nye stk. 7 i § 3.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juni 2017.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

CPR-loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

CPR-loven er med virkning fra den 1. januar 2007 sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning nr. 1198 af 29. november 2006.

Det foreslås derfor, at ændringen af CPR-loven ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bilag 1.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 9. januar 2013, som ændret ved § 10 i lov nr. 494 af 21. maj 2013, § 1 i lov nr. 622 af 12. juni 2013, lov nr. 311 af 29. marts 2014, lov nr. 752 af 25. juni 2014, § 15 i lov nr. 252 af 2. juni 2014, § 3 i lov nr. 1488 af 23. december 2014, lov nr. 545 af 29. april 2015 og § 12 i lov nr. 742 af 1. juni 2015 foretages følgende ændring:

§ 3.

Stk. 6. Økonomi- og Indenrigsministeriet tildeler efter skriftlig ansøgning nyt personnummer til en person, som oplever sig som tilhørende det andet køn. Tildeling af nyt personnummer er betinget af, at den pågældende afgiver en skriftlig erklæring om, at ønsket om nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, og at den pågældende efter en refleksionsperiode på 6 måneder fra ansøgningstidspunktet skriftligt bekræfter sin ansøgning. Det er endvidere en betingelse, at den pågældende på ansøgningstidspunktet er fyldt 18 år.

§ 3. ---

§ 26.

Stk. 4. Personer, som er tildelt et personnummer efter § 3, stk. 1, nr. 2 eller 3, eller § 3, stk. 8, har ret, men ikke pligt til at få registreret en eventuel kontaktadresse her i landet eller i udlandet, hvortil offentlige myndigheder og private kan sende vedkommendes post.

1. I § 3, stk. 6 slettes:

”Det er endvidere en betingelse, at den pågældende på ansøgningstidspunktet er fyldt 18 år.”

2. I § 3, indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:

”Stk. 7. En person, der er fyldt 15 år kan selvstændigt ansøge om juridisk kønsskifte. Er personen ikke fyldt 15 år, indgives ansøgningen af myndighedsindehaveren.”

Stk. 7 og 8 bliver herefter stk. 8 og 9

3. I § 26, stk. 4, ændres ”§ 3, stk. 8” til: ”§ 3, stk. 9”.

§ 2.

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juni 2017.

§ 3.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.